

12 Οκτωβρίου 2026

Οι άγιοι μάρτυρες Πρόβος, Τάραχος και Ανδρόνικος

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Συναξαριακές Μορφές](#)

Οι άγιοι Πρόβος, Τάραχος και Ανδρόνικος. Από το Μηνολόγιον του αυτοκράτορα Βασιλείου Β' (11ος αι.).

Οι άγιοι αυτοί μάρτυρες έζησαν επί Διοκλητιανού (304). Ο Τάραχος, που ήταν ήδη σε προχωρημένη ηλικία, καταγόταν από την Κλαυδιούπολη της Ισαυρίας· ήταν Ρωμαίος πολίτης και είχε υπηρετήσει επί μακρά σειρά ετών στο αυτοκρατορικό στράτευμα· ο Πρόβος ήταν από την πόλη Σίδη της Παμφυλίας, ο δέ Ανδρόνικος ήταν γόνος αρχοντικής οικογένειας της Εφέσου. Όταν μαθεύτηκε ότι ήταν χριστιανοί, τους συνέλαβαν στην Πομπηιούπολη και τους έφεραν ενώπιον του διοικητού της Κιλικίας Μαξίμου, στην Ταρσό· κατόπιν τους πήγαν στην Μοψουεστία και τέλος στην πόλη Ανάζαρβο. Ο Τάραχος έμεινε ακλόνητος στην πίστη, παρά τις απειλές του διοικητού, ο οποίος, δίχως κανέναν οίκτο για την ηλικία του, διέταξε να τού σπάσουν με πέτρες τη σιαγόνα. Όταν ήλθε η σειρά του, ο Πρόβος ζήτησε από το δικαστή να μή χάνει χρόνο με μάταιες ανακρίσεις και να περάσει κατευθείαν και δίχως καθυστέρηση στο μαρτύριο. Τον μαστίγωσαν ανελέητα με βούνευρα, και όταν ο δικαστής τον προέτρεψε να λυπηθεί τον εαυτό του, απάντησε: “Τούτο το αίμα νομίζω ότι είναι μύρο ή έλαιο, με το οποίο αλείφομαι προς τους αγώνες και γίνομαι προθυμότερος!”. Τον Ανδρόνικο, που ήταν ο νεώτερος, και είχε επίσης και εκείνος δηλώσει ότι βιαζόταν να υποβληθεί στο μαρτύριο για να κερδίσει την αιώνιο ζωή, τον κρέμασαν στο ικρίωμα. Χάραξαν τα πόδια του με κοφτερές λάμες, έκαψαν τα πλευρά του και μετά έριξαν αλάτι στις πληγές του.

Λίγες μέρες αργότερα, έφεραν και πάλι τους αγίους μάρτυρες ενώπιον του δικαστού. Τον Τάραχο τον κρέμασαν ανάποδα πάνω από ένα μαγκάλι που έβγαζε πυκνό καπνό. Κατόπιν, έχυσαν στα ρουθούνια του ένα στυφό μείγμα από ξίδι, αλάτι και σινάπι, και μετά τον έριξαν στη φυλακή. Επειδή ο Πρόβος χλεύαζε τα είδωλα κι όσους τα προσκυνούν, τον άπλωσαν πάνω σε πυρακτωμένα σίδερα. Έγδαραν το τριχωτό της κεφαλής του και τοποθέτησαν πάνω στο κρανίο του αναμένα κάρβουνα· μετά τού έκοψαν τη γλώσσα. Και ο Ανδρόνικος υπεβλήθη με τη σειρά του σε βασανιστήρια, που δεν στάθηκαν ικανά να τον κάνουν να παύσει να χλευάζει τους βασανιστές του. Την ώρα που διά της βίας τού έβαζαν στο στόμο κρέατα ειδωλόθυτα και κρασί, περιγελούσε την ανοησία του δικαστού, που νόμιζε ότι έτσι θα τον πτοούσε, λέγοντας ότι για τους χριστιανούς μόνο η εκούσια αποστασία αποτελεί ήττα και καταισχύνη.

Τέλος, μετά την τρίτη ανάκριση, ο Μάξιμος οργάνωσε εορτή με θηριομαχίες και μονομάχους, επιφυλάσσοντας την εκτέλεση των τριών μαρτύρων ως αποκορύφωμα του θεάματος. Ανήμποροι να περπατήσουν εξαιτίας των βασανιστηρίων που είχαν υποστεί, οι τρεις μάρτυρες μεταφέρθηκαν στο κέντρο της αρένας και παραδόθηκαν στα άγρια θηρία που είχαν ήδη κατασπαράξει πολλά θύματα. Παρά πάσαν προσδοκίαν, η ανδροφόνος αρκούδα πλησίασε και άρχισε

ήμερα να γλύφει τις πληγές του Ανδρονίκου, σαν να ήθελε να τον παρηγορήσει, ενώ η λέαινα σαν ήμερο αρνάκι άφηνε τον Τάραχο να την σέρνει από το αυτί. Έξαλλος από θυμό μπροστά σε αυτό το θέαμα, ο διοικητής Μάξιμος διέταξε τους μονομάχους να κατακόψουν τους τρίς αθλητές του Χριστού στη μέση του αμφιθεάτρου. Όταν έπεσε το σκοτάδι, θεία παρεμβάσει, οι ευλαβείς χριστιανοί κατόρθωσαν να ξεγελάσουν τους φρουρούς, πήραν τα άγια λείψανα των τριών μαρτύρων και τα ενταφίασαν σε ένα σπήλαιο στο βουνό<1>.

Σημείωση: Τον 5ο αιώνα ο επίσκοπος Μοψουεστίας Αυξέντιος ανήγειρε μία περίφημη βασιλική προς τιμήν των τριών μαρτύρων.

Πηγή (κειμένου και φωτογραφίας): “Νέος Συναξαριστής της Ορθοδόξου Εκκλησίας”, υπό ιερομονάχου Μακαρίου Σιμωνοπετρίτου, εκδ. Ίνδικτος (τόμος δεύτερος – Οκτώβριος, σ. 158-159)